

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: **Michael Rott**

Téma a rozsah práce: **Transatlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)** (82 s. včetně příloh)

Datum vypracování práce: 26.6.2017

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomová práce Michaela Rotta se zabývá tématem, které je v současné době poměrně rozsáhle diskutováno, a to i přesto, že po zvolení Donalda Trumpa prezidentem Spojených států a před parlamentními volbami v Německu nebude zatím ani na jedné straně Atlantického oceánu příliš ochoty pokračovat ve vyjednávání dohody o volném obchodu mezi Spojenými státy a Evropskou unií. I kdyby tomu tak nakonec bylo, diplomant se rozhodl, že bude analyzovat obchodní dohodu, která je mnohými považována za kvalitativně nový stupeň takových smluv. Důvodem je zejména snaha skloubit liberalizaci obchodu a ochranu investic. Samotný obsah analyzovaného dokumentu, resp. jeho části, může být chápán jako užitečná snaha o rozbor otázek, s nimiž se už tak jak tak setkáváme v některých jiných dokumentech jako např. v CETA FTA EU/Vietnam. V investiční části úmluvy jde zejména o evropskou představu o tom, jak by měla vypadat ochrana investic a jak by se měly řešit spory, které v dané oblasti mohou vznikat mezi hostitelskými státy a investory. Zdá se rovněž, že text přijatý ve výše uvedených smlouvách a navržený pro TTIP může sloužit jako model pro další obdobné smlouvy a takto formulované představy EU o řešení investičních sporů se mohou odrazit v evropské pozici při vyjednávání uvažované mnohostranné investiční smlouvy. Výběr tématu tak je rozhodně správný, protože pouze kritická analýza návrhu může pomoci pochopení úmyslů Evropské komise a pouze odborná diskuse nad daným tématem, opřená o důkladnou znalost tématu, může pomoci formovat odborný názor, který by mohl pomoci chránit velmi komplexní zájmy hlavních aktérů obchodních a investičních vztahů. Úplně nejhorší by byl jednostranný a nevyvážený přístup, který by favorizoval jednu nebo druhou stranu. Zajímavé na tématu tak není pouze právní posouzení samotného textu smlouvy, ale rovněž jeho zasazení do širšího politického a ekonomického rámce. Každý úhel pohledu pak může přinášet jiná zjištění a pomoci tak ke komplexnějšímu přístupu a zpracování právních dokumentu, jakým je právě TTIP resp. jeho investiční kapitola.

Jak tedy vyplývá z výše uvedeného, téma je aktuální a zdá se, že se na tomto hodnocení hned tak nic nezmění.

2. Struktura a obsah práce

Diplomová práce je přehledně rozdělena do tří kapitol. V první kapitole se autor věnuje úvodním otázkám, metodologii a důvodům, které jej vedly k výběru tématu, ve druhé kapitole nastiňuje základní parametry investiční kapitoly TTIP a věnuje se základním definicím a vybraným oblastem, jejichž zařazení Evropská komise prodávala jako zásadní parametrické vylepšení stávajícího systému ochrany investic a třetí část pak popisuje samotné procesně právní aspekty v řešení sporů obsažené v návrhu TTIP. Právě třetí část tak představuje jádro práce. Práce je zakončena přehledným, i když poněkud kratším shrnujícím závěrem, ve kterém dospívá k názoru, že Všechny, jak hmotněprávní, tak procesní prvky, jichž se autor v práci dotýká, podle něj v zásadě respektují přijaté východisko a jejich uplatnění může vzhledem k provedenému výzkumu znamenat kvalitativní změnu systému investiční arbitráže.

3. Náročnost tématu:

Zpracování práce vyžadovalo důkladnou analýzu relevantní právní úpravy řešení investičních sporů, stejně jako analýzu návrhu Komise a rozhodovací praxe mezinárodních rozhodčích tribunálů v investičních sporech. Autor prokázal, že se seznámil s relevantními primárními i sekundárními informačními zdroji. Téma práce je proto možno, a to i pro způsob zpracování, považovat za náročnější. Traktovanou materii se diplomantovi podařilo analyzovat a syntetizovat ve srozumitelných závěrech.

4. Hodnocení práce:

Předložená práce je systematicky členěna, autor se drží zvolené struktury, jazykový styl a formální úroveň jsou na slušné úrovni, která zcela odpovídá požadavkům kladeným na obdobný typ prací. Jedinou drobnou výtku lze mít k jisté popisnosti, možná, že by při hlubší analýze jednotlivých aspektů došel k autor k poněkud méně kategorickému závěru. Při zpracování vycházel diplomant z poměrně značného množství primárních a sekundárních zdrojů, které standardně cituje. Práci lze považovat za velmi dobře zpracovanou, na stylu zpracování je patrné zaujetí, s nímž byla diplomová práce napsána.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Jak je uvedeno již výše, práce je po formální i obsahové stránce zpracována velmi solidně. Žádné zvláštní připomínky k ní nelze mít, s ohledem na doporučený rozsah diplomových prací přinejmenším postihuje to, co mohlo být rozumně od diplomové práce očekáváno.

K obhajobě bych rád požádal zodpovězení otázky, jaký je rozdíl mezi pravomocí odvolacího tribunálu v návrhu TTIP a stávajícím fungováním Appellate Body v rámci systému WTO a jaká je hlavní přednost odvolacího systému v rámci WTO DSU a jaká je naopak jedna z největších slabostí systému řešení sporů v rámci WTO.

Druhá otázka se týká deklarovaného posílení pravomocí státu regulovat. Rád bych se od autora dozvěděl o konkrétních případech, kdy tato pravomoc byla státům v investičních arbitrážích upírána.

Další otázky nepochybně vyplynou z diskuse během obhajoby.

6. Doporučení

Závěrem bych rád uvedl, že celkově práci hodnotím kladně, doporučuji ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 16. září 2017

Vladimír Balaš